

ŁAZIĆ (21) *vb impf*

a jasne

praes 1 sg łążę (7). ◇ 3 sg łązi (4). ◇ 2 pl łązicie (1). ◇ 3 pl łążą (1). ◇ *praet* 2 sg m łąziłeś (1). ◇ 3 sg m łąził (1). ◇ 3 pl m pers łązili (2). ◇ *fut* 3 sg m będzie łąził (1). ◇ *con* 3 sg m -by łąził (1). ◇ *part praes act* łążąc (2).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVII – XVIII w.

1. *Posuwać się przy pomocy wielu nóg leżąc ciałem na powierzchni, pełzać; repere, reptare Mącz, Calep, Cn; correpere, serpere Mącz, Cn; obreptare Mącz; perrepere, perreptare Cn (15)*: Oniscus, Latine centumpeda vel multipeda, Rośmáiyty robak/ wiele nóg máyący/ łąży zgárbiwśzy fie *Mącz* 263d; Correpo simul repo, Węspołek łążę. *Mącz* 352b; Obrepto Y tám y fám bez przelstankn łążę. *Mącz* 352c, 352b [2 r.]; *Calep* 914a [2 r.].

łązić około czego (1): málucżki wąż/ ktory łążąc około iáiá/ gdy potym chciał w ono iáie wnidz/ iáko skoro głowę swoię w iáie włożył nátychmiałt zdechl. *HistAl* A6.

łązić po czym (5): ty twoie Krucyfixi íprochniále/ po ktorych páiący łążą y muchy nánie plugáwią/ ktore w kościele/ y po drogách ítáwiałz/ nic nie fą infżego/ iedno máłfkáry á pořromocenie pámiątki męki Kryřtuřá *KrowObr* 114. Cf »po ziemi łązić«.

Zwrot: »jako pies łązić« (1): drudzy iáko pśi łążili pod ítołem iey ná ręku á ná nogach *RejAp* 144v.

»łązić jako wąż« (1): Serpo, Łáżę mkę fie po źiemi yáko wąż álbo ynřzi robak. *Mącz* 388b.

»po ziemi łązić« [szyk zmienny] (4): Animal reptile, ein thier das kreucht. Zwyrzę co pożyemy łąży. *Murm* 44; *BartBydg* 131; *Mącz* 352b, 388b.

a. *Wspinać się, pełzać po powierzchni pionowej [po czym] (3)*: [nie czytamy o tym] áby Pan Kryřtus [...] po ściánach łąził/ krzyżyki oleiem tżynił/ Wodę y ířop tżárováł *KrowObr* 101v, 100v; A nákoniecz będzye y w zyemi kopał/ y po drzewinie łąził/ áby iedno mógl dořyc vczynić onemu řrogyemu przyrodzeniu swoiemu *RejPos* 247.

2. *Wpełzać, wsuwać się do wewnątrz; correpere, irrepere, subrepere Cn [w co] (1)*: Pharias, Nieyáki wąż ogonem íwym brozdę fobie cziniąci/ w któřą potem łąży. *Mącz* 297a.

3. *Przechodzić przez ciasne przejście pochylając się; wkradać się; inserpere, subrepere Cn (3)*:

łązić do czego przez co (1): do thego volwarku łązil przeřz parkan. *LibMal* 1544/78v.

łązić w co po co (1): [o kocie] Teraz iákoř tu myřzom chciał mieć y półmiřki/ I łąziłeś po ptaki w gołębiniec bliřki *KochFr* 117.

W przeni (1):

Zwrot: »dziurą łązić« = *podstępnie coś osiągnąć* (1): Przypomionę íelřtze ná krotce/ řywoty y ířřawy Pápięřow niektorych/ iáko dziurámi łązili ná Pápięřtwo *KrowObr* 37.

Synonimy: 1. czołgáć się, pełzáć; 3. wkradáć się.

Formacje współrdzenne cf LEŻĆ.

Cf **LEŻĆ, ŁAŻĄCY, ŁAŻENIE**